Programare declarativă¹

Tipuri de date, liste, funcții, recursie

Traian Florin Şerbănuță Ioana Leuștean

Departamentul de Informatică, FMI, UB traian.serbanuta@fmi.unibuc.ro ioana@fmi.unibuc.ro

¹bazat pe cursul Informatics 1: Functional Programming de la University of Edinburgh

• Integer: 4, 0, -5

Prelude> 4 + 3 **Prelude>** (+) 4 3

Prelude> mod 4 3 Prelude> 4 'mod' 3

• Float: 3.14

Prelude> truncate 3.14 Prelude> sqrt 4 Prelude> let x = 4 :: IntPrelude> sqrt (fromIntegral x)

• Char: 'a','A', '\n'

Prelude> :m + Data.Char Prelude> chr 65 Prelude> ord 'A'

Prelude> toUpper 'a'
Prelude> digitToInt '4'

Bool: True, Falsedata Bool = True | False

```
Prelude> True && False || True Prelude> 1 /= 2
Prelude> not True Prelude> 1 == 2
```

String: "prog\ndec"

```
type String = [Char] -- sinonim pentru tip
```

```
Prelude> "aa"++"bb"
"aabb"
Prelude> "aabb" !! 2
'b'
```

Tipuri de date compuse

Tupluri - secvențe de de tipuri deja existente

```
Prelude> :t (1 :: Int , 'a' , "ab")
(1 :: Int , 'a' , "ab") :: (Int , Char , [Char])
Prelude> fst (1 , 'a')
Prelude> snd (1 , 'a')
```

Tipul unit

```
Prelude> : t () () :: ()
```

Liste

```
Prelude > [1,2,3] == 1:2:3:[] True
```

Funcții

Ce e o funcție?

Ce e o functie?

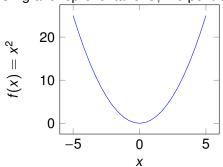
- DEX(online): Mărime variabilă care depinde de una sau de mai multe mărimi variabile independente
- O rețetă pentru a obține ieșiri din intrări: "Ridică un număr la pătrat"
- O relaţie între intrări şi ieşiri

$$\{(1,1),(2,4),(3,9),(4,16),\ldots\}$$

O ecuație algebrică

$$f(x)=x^2$$

• Un grafic reprezentând ieșirile pentru intrările posibile

pentru intrări/iesiri ale functiilor

- Integer: 4, 0, -5
- Float: 3.14
- Char: 'a'
- Bool: True, False
- String: "abc"
- Tuplu: (1,2)
- Lista: [1..100], [1..]

pentru intrări/iesiri ale functiilor

- Integer: 4, 0, -5
- Float: 3.14
- Char: 'a'
- Bool: True, False
- String: "abc"
- Tuplu: (1,2)
- Lista: [1..100], [1..]
- Picture: /

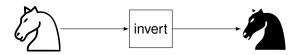

Tipuri de funcții și aplicarea lor

invert :: Picture -> Picture

knight :: Picture

invert knight

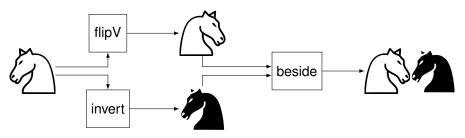
Compunerea funcțiilor

beside :: Picture -> Picture -> Picture

flipV :: Picture -> Picture invert :: Picture -> Picture

knight :: Picture

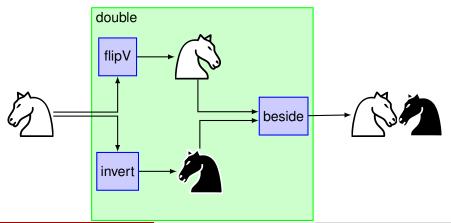
beside (flip V knight) (invert knight)

Definirea unei funcții noi

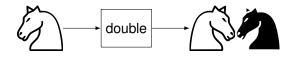
```
double :: Picture -> Picture
double p = beside (flipV p) (invert p)
```

double knight

Definirea unei funcții noi

```
double :: Picture -> Picture
double p = beside (flipV p) (invert p)
double knight
```


Terminologie

Prototipul funcției

- Numele funcției
- Signatura funcției

Definitia functiei

double p = beside (flipV p) (invert p)

double :: Picture -> Picture

- numele functiei
- parametrul formal
- corpul funcției

Aplicarea funcției

double knight

- numele funcției
- parametrul actual (argumentul)

Liste

Operatorii: si ++

Mod de folosire

```
Prelude> :t (:)
                                Prelude> :t (++)
(:) :: a -> [a] -> [a]
                                (++) :: [a] -> [a] -> [a]
Prelude> 1 : [2,3]
                                Prelude> [1] ++ [2,3]
[1,2,3]
                                [1,2,3]
                                Prelude> [1,2] ++ [3]
                                [1,2,3]
Prelude > :t "bcd"
                                Prelude > "a" ++ "bcd"
"bc" :: [Char]
                                "abcd"
Prelude > 'a' : "bcd"
                                Prelude > "ab" ++ "cd"
"abcd"
                                "abcd"
```

- : (cons) Construiește o listă nouă având primul argument ca prim element si continuând cu al doilea argument ca restul listei.
- ++ (append) Construiește o listă nouă obținută prin alipirea celor două liste argument

[Char] Sirurile de caractere (String) sunt liste de caractere (Char)

Operatorii: si ++

Erori de începător

```
Prelude > : t (:)
(:) :: a -> [a] -> [a]
Prelude > : t (++)
(++) :: [a] -> [a] -> [a]
```

```
Prelude> [1,2] : 3
-- eroare de tipuri
Prelude> 1 ++ [2,3]
-- eroare de tipuri
Prelude> [1] : [2,3]
-- eroare de tipuri
```

```
Prelude> "ab" : 'c'
--- eroare de tipuri
Prelude> 'a' ++ "bc"
--- eroare de tipuri
Prelude> "a" : "bc"
--- eroare de tipuri
```

Liste

Definitie

Observatie

Orice listă poate fi scrisă folosind doar constructorul (:) și lista vidă []

- [1,2,3] == 1 : (2 : (3 : [])) == 1 : 2 : 3 : []
- "abcd" == ['a','b','c','d'] == 'a' : ('b' : ('c' : ('d' : []))) == 'a' : 'b' : 'c' : 'd' : []

Definitie recursivă

O listă este

- vidă, notată []; sau
- compusă, notată x:xs, dintr-un un element x numit capul listei (head) și o listă xs numită coada listei (tail).

Definiții de liste

Intervale şi progresii

```
interval = ['c'..'e'] -- ['c', 'd', 'e'] progresie = [20,17..1] -- [20,17,14,11,8,5,2] progresie' = [2.0,2.5..4.0] -- [2.0,2.5,3.0,3.5,4.0]
```

Definiții de liste

Intervale şi progresii

```
interval = ['c'..'e'] -- ['c', 'd', 'e'] progresie = [20,17..1] -- [20,17,14,11,8,5,2] progresie' = [2.0,2.5..4.0] -- [2.0,2.5,3.0,3.5,4.0]
```

Definiții prin selecție (comprehensiune)

```
[E(x)| x <- [x1,...,xn], P(x)]

Prelude> let xs =[0..10]

Prelude> [x | x<-xs, even x]

[0,2,4,6,8,10]
```

Definiții de liste

Intervale şi progresii

```
interval = ['c'..'e'] -- ['c', 'd', 'e'] progresie = [20,17..1] -- [20,17,14,11,8,5,2] progresie' = [2.0,2.5..4.0] -- [2.0,2.5,3.0,3.5,4.0]
```

Definiții prin selecție (comprehensiune)

 $|E(x)| \times <- |x_1, \dots, x_n| \cdot P(x)|$

```
Prelude> let xs = [0..10]
Prelude> [x | x<-xs, even x]
[0,2,4,6,8,10]
```

```
Prelude> let xs = [0..6]
Prelude> [(x,y) | x<-xs, y<-xs, x+y == 10]
[(4,6),(5,5),(6,4)]
```

Definitii de liste

Intervale şi progresii

```
interval = ['c'..'e'] -- ['c', 'd', 'e'] progresie = [20,17..1] -- [20,17,14,11,8,5,2] progresie' = [2.0,2.5..4.0] -- [2.0,2.5,3.0,3.5,4.0]
```

Definiții prin selecție (comprehensiune)

Prelude> let
$$xs = [0..6]$$

Prelude> $[(x,y) | x<-xs, y<-xs, x+y == 10]$
 $[(4,6),(5,5),(6,4)]$

Prelude>
$$[(i,j)|i<-[1..3], let k=i*i, j<-[1..k]]$$

Observați folosirea lui let pentru declarații locale!

```
      Prelude> head [1,2,3]
      Prelude> null [1,2,3]

      1
      False

      Prelude> tail [1,2,3]
      Prelude> null []

      [2,3]
      True
```

Evaluare lenesă

Argumentele sunt evaluate doar cand e necesar si doar cat e necesar

```
Prelude> head[]
*** Exception: Prelude.head: empty list
Prelude> let x = head []
Prelude> let f a = 5
Prelude> f x
5
Prelude> head [1,head [],3]
1
Prelude> head [head [],3]
```

Evaluare leneșă

Se pot defini liste infinite (fluxuri de date)

```
Prelude > let natural = [0,..]
Prelude > take 5 natural
[0,1,2,3,4]
```

Evaluare lenesă

Se pot defini liste infinite (fluxuri de date)

```
Prelude> let natural = [0,..]
Prelude> take 5 natural
[0,1,2,3,4]

Prelude> let evenNat = [0,2..] -- progresie infinit\u a
Prelude> take 7 evenNat
[0,2,4,6,8,10,12]
```

Evaluare lenesă

Se pot defini liste infinite (fluxuri de date)

```
Prelude > let natural = [0,...]
Prelude > take 5 natural
[0,1,2,3,4]
Prelude> let evenNat = [0,2..] -- progresie infinit\u a
Prelude > take 7 evenNat
[0,2,4,6,8,10,12]
Prelude > let ones = [1,1..]
Prelude> let zeros = [0,0..]
Prelude > let both = zip ones zeros
Prelude > take 5 both
[(1,0),(1,0),(1,0),(1,0),(1,0)]
```

Funcții și recursie

Funcții și recursie - Probleme

Transformarea fiecărui element dintr-o listă

Selectarea elementelor dintr-o listă

Agregarea elementelor dintr-o listă

Mapare, filtrare și agregare deodată

Transformarea fiecărui element dintr-o listă Problemă si abordare

Definiți o funcție care pentru o listă de numere întregi dată ridică la pătrat fiecare element din lista.

Soluție descriptivă

```
squares :: [Int] \rightarrow [Int]
squares xs = [x * x | x < - xs]
```

Solutie recursivă

```
squaresRec :: [Int] -> [Int]
squaresRec [] = []
squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
```

Variante recursive

```
Ecuațional (pattern matching)
squaresRec :: [Int] -> [Int]
squaresRec [] = []
squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
```

```
Conditional (cu operatori de legare)
squaresCond :: [Int] -> [Int]
squaresCond ys =
    if null ys then []
    else let
        x = head ys
        xs = tail ys
    in
        x*x : squaresCond xs
```

squaresRec :: [Int] -> [Int]

squaresRec [1,2,3]

squaresRec [] = []

squaresRec (x:xs) = x^*x : squaresRec xs

```
squaresRec :: [Int] -> [Int]
squaresRec [1,2,3]
=
squaresRec (1 : (2 : (3 : [])))
```

```
squaresRec [] = []
squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
```

```
squaresRec :: [Int] -> [Int] 

squaresRec [] = [] 

squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs 

squaresRec [1,2,3] = 

squaresRec (1 : (2 : (3 : []))) = 

\{x \mapsto 1, xs \mapsto 2 : (3 : [])\}

1 * 1 : squaresRec (2 : (3 : []))
```

```
squaresRec [] = []
squaresRec :: [Int] -> [Int]
                                   squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
squaresRec [1,2,3]
squaresRec (1 : (2 : (3 : [])))
=
1 * 1 : squaresRec (2 : (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : squaresRec (3 : []))
                                                                \{x \mapsto 3, xs \mapsto []\}
1 * 1 : (2 * 2 : ( 3 * 3 : squaresRec []))
```

```
squaresRec [] = []
squaresRec :: [Int] -> [Int]
                                  squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
squaresRec [1,2,3]
squaresRec (1 : (2 : (3 : [])))
=
1 * 1 : squaresRec (2 : (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : squaresRec (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : ( 3 * 3 : squaresRec []))
1 * 1 : (2 * 2 : (3 * 3 : []))
```

```
squaresRec [] = []
squaresRec :: [Int] -> [Int]
                                 squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
squaresRec [1,2,3]
squaresRec (1 : (2 : (3 : [])))
=
1 * 1 : squaresRec (2 : (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : squaresRec (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : ( 3 * 3 : squaresRec []))
1 * 1 : (2 * 2 : (3 * 3 : []))
1:(4:(9:[]))
```

```
squaresRec [] = []
squaresRec :: [Int] -> [Int]
                                 squaresRec (x:xs) = x*x : squaresRec xs
squaresRec [1,2,3]
squaresRec (1 : (2 : (3 : [])))
=
1 * 1 : squaresRec (2 : (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : squaresRec (3 : []))
1 * 1 : (2 * 2 : ( 3 * 3 : squaresRec []))
1 * 1 : (2 * 2 : (3 * 3 : []))
1:(4:(9:[]))=[1,4,9]
```

Selectarea elementelor dintr-o listă Problemă și abordare

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi selectează doar elementele impare din listă.

Soluție descriptivă

```
odds :: [Int] \rightarrow [Int]
odds xs = [x \mid x \leftarrow xs, odd x]
```

Solutie recursivă

Variante recursive

```
Ecuational (pattern matching)
oddsRec :: [Int] -> [Int]
oddsRec [] = []
oddsRec (x:xs) | odd x = x : oddsRec xs
| otherwise = oddsRec xs
```

oddsRec [1,2,3]

```
oddsRec :: [Int] -> [Int] oddsRec [] = [] oddsRec (x:xs) | odd x = x : oddsRec xs | otherwise = oddsRec xs | otherwise = oddsRec xs | oddsRec (1:(2:(3:[]))) =  \{x \mapsto 1, xs \mapsto 2:(3:[])\}; \text{ odd } 1 = \text{True} \} 1 : oddsRec (2:(3:[]))
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
                          oddsRec []
                                                          = 11
                          oddsRec (x:xs) | odd x = x : oddsRec xs
                                                otherwise = oddsRec xs
oddsRec [1,2,3]
oddsRec (1: (2: (3:[])))
1 : oddsRec (2 : (3 : []))
                                         \{x \mapsto 2, xs \mapsto 3 : []\}; odd 2 = False
1: oddsRec (3:[])
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
                          oddsRec []
                                                          = 11
                          oddsRec (x:xs) | odd x = x : oddsRec xs
                                               otherwise = oddsRec xs
oddsRec [1,2,3]
oddsRec (1: (2: (3:[])))
1 : oddsRec (2 : (3 : []))
1: oddsRec (3:[])
                                            \{x \mapsto 3, xs \mapsto []\}; odd 3 = True
```

1:(3:oddsRec[])

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
                        oddsRec[]
                                                      = \Pi
                        oddsRec (x:xs) | odd x = x : oddsRec xs
                                            otherwise = oddsRec xs
oddsRec [1,2,3]
oddsRec (1: (2: (3:[])))
1 : oddsRec (2 : (3 : []))
1: oddsRec (3:[])
1:(3:oddsRec[])
```

1:(3:[])

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
                        oddsRec []
                                                      = 11
                        oddsRec (x:xs) \mid odd x = x : oddsRec xs
                                            otherwise = oddsRec xs
oddsRec [1,2,3]
oddsRec (1: (2: (3:[])))
1 : oddsRec (2 : (3 : []))
1: oddsRec (3:[])
1:(3:oddsRec[])
```

1:(3:[])=[1,3]

Agregarea elementelor dintr-o listă Problemă și abordare

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează suma elementelor din listă.

Solutie recursivă

```
suma :: [Int] \rightarrow Int
suma [] = 0
suma (x:xs) = x + suma xs
```

```
suma [1,2,3]
=
suma (1 : (2 : (3 : [])))
```

suma :: [Int] -> Int

```
suma :: [Int] -> Int

suma [1,2,3]

=

suma (1 : (2 : (3 : [])))

=

1 + suma (2 : (3 : []))
```

```
suma [] = 0

suma (x:xs) = x + suma xs

\{x \mapsto 1, xs \mapsto 2 : (3 : [])\}
```

```
suma :: [Int] -> Int

suma [1,2,3]

=

suma (1 : (2 : (3 : [])))

=

1 + suma (2 : (3 : []))

=

1 + (2 + suma (3 : []))
```

suma [] = 0
suma (x:xs) =
$$x + suma xs$$

 $\{x \mapsto 2, xs \mapsto 3 : []\}$

suma :: [Int] -> Int

```
suma [1,2,3]
=
suma (1 : (2 : (3 : [])))
1 + suma (2 : (3 : []))
1 + (2 + suma (3 : []))
1 + (2 + (3 + suma []))
```

$$suma [] = 0$$

$$suma (x:xs) = x + suma xs$$

$$\{x \mapsto 3, xs \mapsto []\}$$

```
suma :: [Int] -> Int
suma [1,2,3]
=
suma (1 : (2 : (3 : [])))
1 + suma (2 : (3 : []))
1 + (2 + suma (3 : []))
1 + (2 + (3 + suma []))
1 + (2 + (3 + 0))
```

```
suma :: [Int] -> Int
suma [1,2,3]
=
suma (1 : (2 : (3 : [])))
1 + suma (2 : (3 : []))
1 + (2 + suma (3 : []))
1 + (2 + (3 + suma []))
1 + (2 + (3 + 0)) = 6
```

Problemă și abordare

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează produsul elementelor din listă.

Soluție recursivă

```
produs :: [Int] \rightarrow Int
produs [] = 1
produs (x:xs) = x * produs xs
```

```
produs :: [Int] -> Int
```

$$\begin{array}{ll} \text{produs []} &= 1 \\ \text{produs (x:xs)} &= x * \text{produs xs} \end{array}$$

```
produs :: [Int] -> Int

produs [1,2,3]
=
produs (1 : (2 : (3 : [])))
```

```
produs [] = 1
produs (x:xs) = x * produs xs
```

```
produs :: [Int] -> Int

produs [1,2,3]
=
produs (1 : (2 : (3 : [])))
=
1 * produs (2 : (3 : []))
```

```
produs [] = 1
produs (x:xs) = x * produs xs
\{x \mapsto 1, xs \mapsto 2 : (3 : [])\}
```

```
produs :: [Int] -> Int

produs [1,2,3] =

produs (1 : (2 : (3 : []))) =

1 * produs (2 : (3 : [])) =

1 * (2 * produs (3 : []))
```

```
produs [] = 1
produs (x:xs) = x * produs xs
\{x \mapsto 2, xs \mapsto 3 : []\}
```

```
produs :: [Int] -> Int
produs [1,2,3]
=
produs (1 : (2 : (3 : [])))
1 * produs (2 : (3 : []))
1 * (2 * produs (3 : []))
1 * (2 * ( 3 * produs []))
```

```
produs [] = 1
produs (x:xs) = x * produs xs
```

$$\{x \mapsto 3, xs \mapsto []\}$$

```
produs :: [Int] -> Int
produs [1,2,3]
=
produs (1 : (2 : (3 : [])))
1 * produs (2 : (3 : []))
1 * (2 * produs (3 : []))
1 * (2 * ( 3 * produs []))
1 * (2 * (3 * 1))
```

```
produs :: [Int] -> Int
produs [1,2,3]
=
produs (1 : (2 : (3 : [])))
1 * produs (2 : (3 : []))
1 * (2 * produs (3 : []))
1 * (2 * ( 3 * produs []))
1*(2*(3*1)) = 6
```

```
produs [] = 1
produs (x:xs) = x * produs xs
```

Mapare, filtrare și agregare deodată Problemă si abordare

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează suma pătratelor elementelor impare din listă.

Soluție descriptivă

```
sumSqOdd :: [Int] -> Int 
 sumSqOdd xs = sum [ x * x | x <- xs, odd x ]
```

Solutie recursivă

```
oddsRec :: [Int] -> [Int] sumSqOddRec [] = 0 sumSqOddRec (x:xs) | odd x = x*x + sumSqOddRec xs | otherwise = sumSqOddRec xs sumSqOddRec [1,2,3]
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int] sumSqOddRec [] = 0 sumSqOddRec (x:xs) | odd x = x*x + sumSqOddRec xs | otherwise = sumSqOddRec xs sumSqOddRec [1,2,3] = sumSqOddRec (1 : (2 : (3 : [])))
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int] sumSqOddRec [] = 0 sumSqOddRec (x:xs) | odd x = x*x + sumSqOddRec xs | otherwise = sumSqOddRec xs sumSqOddRec [1,2,3] = sumSqOddRec (1 : (2 : (3 : []))) = \{x \mapsto 1, xs \mapsto 2 : (3 : [])\}; odd 1 = True 1 * 1 + sumSqOddRec (2 : (3 : []))
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
sumSqOddRec []
                                    = 0
sumSqOddRec(x:xs) | odd x = x*x + sumSqOddRec xs
                          otherwise = sumSqOddRec xs
sumSqOddRec[1,2,3] =
sumSqOddRec (1: (2: (3:[])))
1 * 1 + sumSqOddRec (2 : (3 : []))
                                      \{x \mapsto 2, xs \mapsto 3 : []\}; odd 2 = False
1 * 1 + sumSqOddRec (3 : [])
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
sumSqOddRec []
                                    = 0
sumSqOddRec(x:xs) \mid odd x = x*x + sumSqOddRec xs
                          otherwise = sumSqOddRec xs
sumSqOddRec[1,2,3] =
sumSqOddRec (1: (2: (3:[])))
1 * 1 + sumSqOddRec (2 : (3 : []))
1 * 1 + sumSqOddRec (3 : [])
                                          \{x \mapsto 3, xs \mapsto []\}; odd 3 = True
1 * 1 + ( 3 * 3 + sumSqOddRec [])
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
                                  = 0
sumSqOddRec []
sumSqOddRec(x:xs) \mid odd x = x*x + sumSqOddRec xs
                        otherwise = sumSqOddRec xs
sumSqOddRec [1,2,3] =
sumSqOddRec (1: (2: (3:[])))
1 * 1 + sumSqOddRec (2 : (3 : []))
1 * 1 + sumSqOddRec (3 : [])
1 * 1 + ( 3 * 3 + sumSqOddRec [])
1*1+(3*3+0)
```

```
oddsRec :: [Int] -> [Int]
                                 = 0
sumSqOddRec []
sumSqOddRec(x:xs) \mid odd x = x*x + sumSqOddRec xs
                        otherwise = sumSqOddRec xs
sumSqOddRec[1,2,3] =
sumSqOddRec (1: (2: (3:[])))
1 * 1 + sumSqOddRec (2 : (3 : []))
1 * 1 + sumSqOddRec (3 : [])
1 * 1 + ( 3 * 3 + sumSqOddRec [])
1*1+(3*3+0)=10
```